

Voorkómen van huiselijk geweld

hoe profiteren we van
wetenschappelijke kennis?

Nico van Oosten
senior adviseur Huiselijk en Seksueel Geweld Movisie

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

“There is nothing more practical than a good theory”
(Kurt Lewin, 1945)

Vier soorten kennis zijn nodig:

1. Hoe komen verschillende vormen van huiselijk geweld tot stand?
2. Wat zijn risico- en beschermingsfactoren? (risicogroepen, aangrijpingspunten)
3. Wat weten we over effectiviteit van preventiemethoden?
4. Hoe kunnen we vaardigheden, houding en opvattingen beïnvloeden?

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

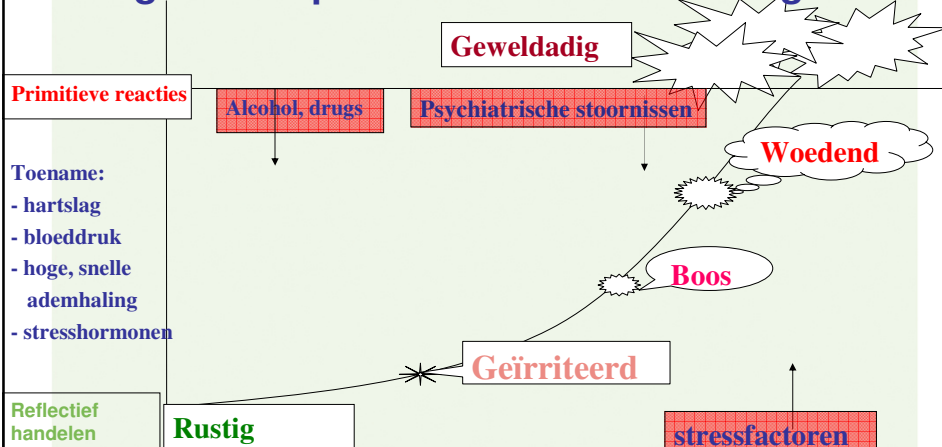
Hoe komt huiselijk geweld tot stand?

- Wat zijn achtergronden?
- Wat verhoogt risico's?
- Wat verlaagt risico's?
- Wat is beïnvloedbaar?

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

Biologische aspecten van escalaties en geweld

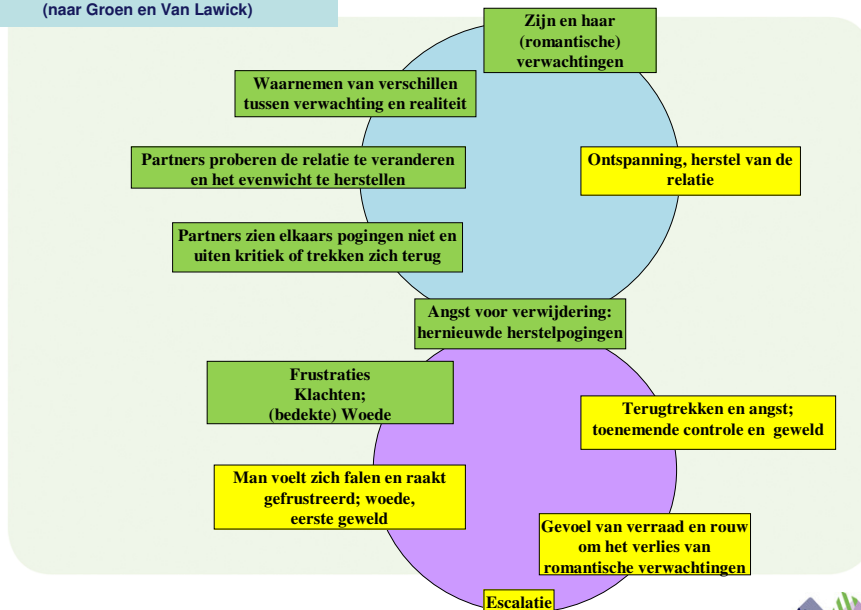

Escalatie Proces, Justine van Lawick april 2008

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

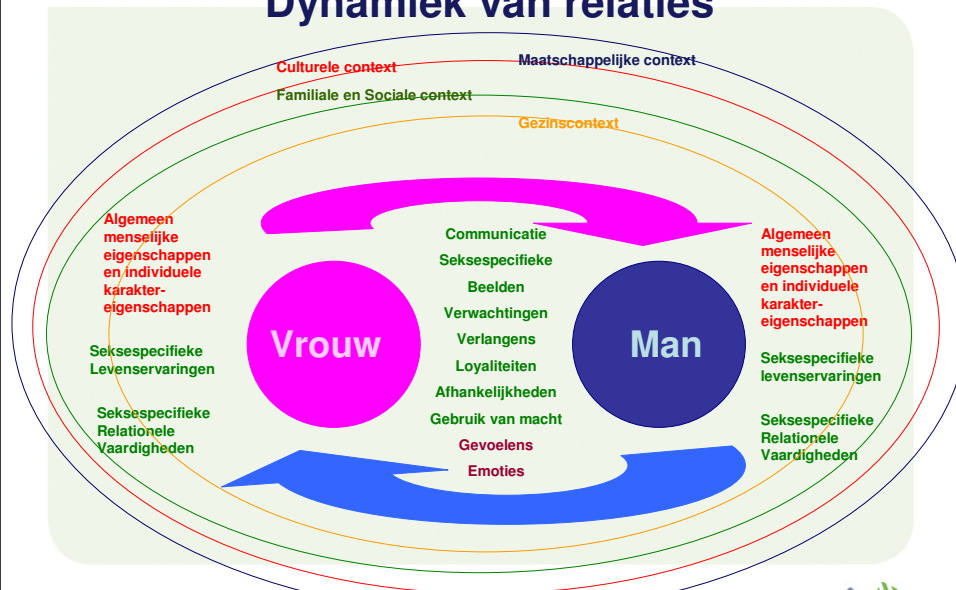
Het ontstaan van geweld
(naar Groen en Van Lawick)

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

Dynamiek van relaties

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

Risico- en beschermingsfactoren

- * statische factoren (risicogroepen)
- * dynamische factoren (gedrag, kennis, houding, normatief referentiekader)

- * Vorm en context van huiselijk geweld dienen telkens helder te zijn!

Risico's en de levensloop

1. Kind 0-12 jaar

- ❖ Als kind getuige of slachtoffer geweest van huiselijk en/of seksueel geweld

2. Experimenteren met relaties en seksualiteit (12-18 jaar)

- ❖ Sterk verlangen naar exclusiviteit (jaloezie, bezitsdrang, controleren, sterk wisselend gedrag)
- ❖ Veel wisselende partners
- ❖ Jonge leeftijd eerste relatie
- ❖ Snelle relatievorming (onder druk)

3. Relatievorming

- * Gearrangeerde en gedwongen huwelijken
- * Niet-realistische verwachtingen van relaties
- * Slechte communicatie in de relatie (controlerend gedrag, jaloezie)
- * Conflictvermijdend gedrag
- * Zich verantwoordelijk voelen voor het gedrag van de partner

4. Kinderen krijgen en opvoeden (exclusiviteit; intergenerationale overdracht!)

5. Echtscheiding

6. Zorgafhankelijk worden

- Stressfactoren in het gezin (armoede, schulden, huisvesting)
- Psychische stoornissen en problematisch alcoholgebruik, drugsmisbruik/afhankelijkheid

Effectieve preventie – 1 programmering

- Ten minste vier sessies, zodat vaardigheden en kennis beter beklijven.
- Spreiding in de tijd en herhaling
- Niet alleen verbale kennisoverdracht, maar ook video en/of theater en oefenen met gedrag
- De betrokkenheid van en dialoog met significante anderen

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

Effectieve preventie - 2 beïnvloeden van gedrag afstemming op de doelgroep(en)

- * Wat zijn hun interesses en belangen?
- * Welk normatieve kader sluit daar op aan?
- * Balans tussen voorkomen en bevorderen
- * Welke effectieve *werkvormen* vinden zij leuk?
- * Balans tussen *tekst en beeld* in de materialen
- * Welke *vormgeving* spreekt hen aan?

Postbus 19129 • 3501 DC Utrecht • T 030 789 20 00 • www.movisie.nl

Normatief kader: voorbeeld jongeren

Relationele rechten

- ❖ Je hebt recht op een veilig, respectvol, gelijkwaardig en prettig (seksueel) contact.
- ❖ Geweld is niet normaal; het is zelfs strafbaar

Realistische verwachtingen

- ❖ Partnergeweld kan iedereen overkomen; het sluipt erin.
- ❖ Relaties zijn leuk (meestal tenminste!).
- ❖ Partners verschillen meestal meer van elkaar dan gedacht wordt.

Ontwikkeling preventie voor jongeren

- Hoe komen relaties tussen jongeren tot stand? Wat zijn verwachtingen van jonge mannen en vrouwen?
- Hoe gaan jonge mannen en vrouwen om met relatieproblemen?
- Welke culturele waarden, normen, gewoonten, praktijken en wetten en regels zijn relevant?
- Wat is bekend uit onderzoek naar risicofactoren?
- Wat is bekend over effectiviteit van preventieprogramma's (kwaliteitseisen)?
- Welke professionals en andere intermediairs hebben te maken met jongeren in deze leeftijdsgroep? Welke regionale netwerken zijn beschikbaar?
- Wat vinden jongeren zelf? Welke vorm en inhoud?
- Wat zijn kernboodschappen?

